

Sygn. akt V Ca 157/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Maria Dudziuk</i>
-----------------	--------------------------

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2019 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa E. B., J. P.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 17 maja 2018 r., sygn. akt II C 218/17

1. oddała apelację;
2. zasądza od każdego z powodów E. B. i J. P. na rzecz pozwanej (...) Sp. z o.o. w W. kwoty po 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

V Ca 157/19

UZASADNIENIE

Powodowie E. B. i J. P. wnieśli w dniu 20 grudnia 2016 r. (data stempla pocztowego) pozew o zasądzenie od (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. kwoty po 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że dochodzone pozwem kwoty stanowią odszkodowanie z tytułu opóźnienia lotu z H. do G. zaplanowanego na dzień 12 czerwca 2016 roku (pозew, k. 1-3).

W odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 20 kwietnia 2017 roku (data stempla pocztowego) pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości. Podniesiono zarzut braku aktywnego udziału w postępowaniu reklamacyjnym oraz brak skutecznego wezwania do zapłaty ze strony powodowej. Wniesiono również o odstąpienie od zasądzania lub obniżenie kosztów zastępstwa procesowego na podstawie art. 101 k.p.c. w związku z brakiem aktywnego udziału w postępowaniu reklamacyjnym co uniemożliwiło pozwanej ustosunkowanie się do żądania powódki na etapie przedsądowym, a ewentualnie o zmiarkowanie kosztów zastępstwa procesowego na podstawie art. 109 § 2 k.p.c. Jednocześnie wniesiono o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu podniesiono, że powództwo jest przedwczesne ponieważ pozwana w trakcie

postępowania reklamacyjnego zaproponowała powodom wypłatę odszkodowania w uzgodnionej kwocie, ci jednak na tę propozycję nie odpowiedzieli (odpowiedź na pozew - k.30-31).

Na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2017 roku pełnomocnik pozwanej (...) sp. z o.o. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pełnomocnik pozwanej wniósł nadto o przyjęcie dokumentów w postaci cesji dokonanych przez powodów wskazując, że wcześniej nie była w posiadaniu tych dokumentów i nie mogła ich dołączyć. Jednocześnie pełnomocnik pozwanej zakwestionował legitymację powodów do występowania w niniejszej sprawie wskazując, że ważna w dalszym ciągu jest umowa cesji dochodzonej wierzytelności, zawarta przez powodów z firmą (...) (protokół z rozprawy z dnia 21 sierpnia 2017 roku, k. 53).

W odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 27 września 2017 r. powodowie wskazali, że faktycznie podpisali umowę cesji wierzytelności ze spółką (...) limited z siedzibą w H., jednakże nie podpisali wymaganego regulaminem działania ww. podmiotu dokumentu pełnomocnictwa, a wówczas zgodnie z art. 3 pkt 5 Warunków Umowy spółki (...) limited z siedzibą w H. sprawa zostaje automatycznie przekazana Klientowi. W związku z czym wierzytelność stanowiąca przedmiot niniejszego postępowania w dalszym ciągu przysługuje powodom (pismo procesowe strony powodowej – k. 57).

Wyrokiem z dnia 17 maja 2018r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie oddalił powództwo i orzekł o kosztach procesu. Orzekając jak w wyroku Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

„E. B. i J. P. zawarli ze (...) sp. z o.o. w W. umowę przewozu lotniczego, na podstawie której w dniu 12 czerwca 2016 roku podróżowali z H. do G..

(dowód: karty pokładowe – k. 10-11).

Lot dotarł do portu docelowego trzy godziny i dwadzieścia siedem minut po planowanym czasie przylotu.

(bezsporne)

E. B. i J. P. w dniu 21 czerwca 2016 roku zawarli umowę cesji wierzytelności ze spółką (...) z siedzibą w H..

(dowód: dokumenty cesji – k. 51-52).

Pełnomocnik E. B. i J. P. wezwał w dniu 17 października 2016 r. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. do zapłaty po 400 euro w związku z opóźnionym przylotem lotu nr (...), wskazując na Rozporządzenie WE nr 261/2004

(dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 15).

(...) sp. z o.o. z siedzibą w W. nie zapłaciła odszkodowań, do którego zapłaty była wzywana (okoliczność niesporna).”

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił w całości na podstawie kserokopii dokumentów znajdujących się w aktach spraw, które nie były kwestionowane co do wiarygodności, treści bądź autentyczności przez żadną ze stron. Nie wzbudziły również wątpliwości Sądu. W konsekwencji, stanowiły pełnowartościowy materiał dowodowy – w zakresie wykazania okoliczności wskazanych powyżej, tj. odbycia lotu z H. do G. oraz wezwania pozwanej do zapłaty odszkodowania.

Mając na uwadze wyżej dokonane ustalenia faktyczne oraz ocenę materiału dowodowego Sąd Rejonowy zważył, że powództwa nie zasługiwały na uwzględnienie i przytoczył następujące rozważania prawne:

„Zagadnienia dotyczące możliwości dochodzenia odszkodowania za opóźniony lot uregulowane zostały przepisami unijnymi i zawarte są w rozporządzeniu nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku

ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającym rozporządzenie nr 295/91 (dalej: „rozporządzenie nr 261/04”).

Zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 261/04, w przypadku odwołania lotu, pasażerowie których to odwołanie dotyczy mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego, chyba że: i) zostali poinformowani o odwołaniu co najmniej dwa tygodnie przed planowym czasem odlotu, ii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie od dwóch tygodni do siedmiu dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot najpóźniej dwie godziny przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej cztery godziny po planowym czasie przylotu, lub iii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie krótszym niż siedem dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot nie więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej dwie godziny po planowym czasie przylotu.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. a) - c) rozporządzenia nr 261/04, w przypadku odwołania do powyższego artykułu, pasażerowie otrzymują odszkodowanie w wysokości 250 EUR dla wszystkich lotów o długości do 1 500 kilometrów, w wysokości 400 EUR dla wszystkich lotów o długości od 1 500 do 3 500 kilometrów oraz 600 EUR dla wszystkich innych lotów niż loty określone w lit. a) lub b).

Poza sporem w niniejszej sprawie było, iż pozwana była przewoźnikiem lotniczym obsługującym lot z H. do G. w dniu 12 czerwca 2016 roku, oraz okoliczność, że lot został opóźniony o ponad 3 godziny.

Istotą sporu była legitymacja powodów do występowania w przedmiotowej sprawie, jak podnosiła strona pozwana powodowie zawarli umowy cesji z firmą (...) limited z siedzibą w (...) która w dalszym ciągu jest ważna. Natomiast strona powodowa potwierdziła, że umowy cesji wierzytelności ze spółką (...) limited z siedzibą w H. zostały przez powodów zawarte, jednakże nie podpisali wymaganego regulaminem działania ww. podmiotu dokumentu pełnomocnictwa, a wówczas zgodnie z art. 3 pkt 5 Warunków Umowy spółki (...) limited z siedzibą w H. sprawa zostaje automatycznie przekazana Klientowi. W związku z czym, zdaniem powodów, wierzytelność stanowiąca przedmiot niniejszego postępowania w dalszym ciągu przysługuje powodom

Zgodnie z treścią art. 6 k.c., strona wywodząca z danego faktu skutki prawne powinna fakt ten udowodnić. Przyjęty przez ustawodawcę system kontradiktoryjnego procesu cywilnego oznacza, że strona prowadzi proces na własne ryzyko, w tym będące elementem procesu postępowanie dowodowe, gdyż przepis art. 232 k.p.c. stwarza Sądowi jedynie możliwość, a nie obowiązek, dopuszczenia uzupełniająco dowodu nie wskazanego przez strony. W obecnym stanie prawnym strona postępowania nie może braku swojej aktywności, inicjatywy w toku procesu, w tym w szczególności w zakresie postępowania dowodowego, usprawiedliwiać skierowanym wobec Sądu zarzutem braku działania z urzędu w kierunku wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy (Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 20 września 2006 roku I ACa 394/06).

Zważyć należy, iż na podstawie art. 232 k.p.c. strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, jeśli więc strona nie przedstawia dowodów to uznać należy, iż dany fakt nie został wykazany/udowodniony. Wprawdzie przepis ten zawiera też postanowienie, iż sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę, jednakże jest to tylko możliwość a nie obowiązek” (wyrok SN z 11 lipca 2001 roku, sygn. akt VCKN 406/00), gdyż „rzeczą sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach w myśl art. 3 k.p.c., a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie - art. 227 k.p.c. - spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.) (tak wyrok SN z 17 grudnia 1996 roku, sygn. akt I CKU 45/96).

Dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym. Sąd nie egzekwuje od strony aktywności w sferze dowodowej, co oznacza, iż sąd nie może nakazać czy zobowiązać

do przeprowadzenia dowodu. Stronę mogą obciążyć ujemne następstwa jej pasywnej postawy, fakty nieudowodnione zostaną pominięte i nie wywołają skutków prawnych z nimi związanych. Ciężar dowodu wskazany w art. 6 k.c. dotyczy także wykazania związków występujących pomiędzy faktami, a w szczególności związku przyczynowo-skutkowego, czyli że jeden fakt stanowi skutek drugiego faktu.

Przepis art. 6 k.c. wskazuje podmiot zobowiązany do udowodnienia faktu, natomiast ocena, czy wywiązał się on w istocie z tego obowiązku należy do sądu (orz. SN z dnia 8 listopada 2005 r., I CK 178/05).

W przedmiotowej sprawie to na stronie powodowej ciążył obowiązek wykazania warunku rozwiązującego przedmiotowej umowy cesji wierzytelności. Strona powodowa nie przedstawiła żadnego dowodu wskazującego na rozwiązanie umowy cesji wierzytelności zawartych z podmiotem (...) z siedzibą w H., nie dołączono chociażby regulaminu świadczenia usług przez przedmiotową spółkę. Nie jest wystarczające, zdaniem sądu powołanie się w piśmie na adres internetowy rzeczony spółki. Podkreślić również należy, że Pozwana w toku postępowania podniosła przeniesienie przez powodów przedmiotowej wierzytelności na podmiot trzeci, pełnomocnik powodów nie zaprzeczył faktowi zawarcia takiej umowy, ponadto potwierdzając datę jej zawarcia i przytaczając treść jednego z postanowień „Warunków Umowy” (nie wskazując – nota bene – charakteru owego dokumentu, w szczególności nie podnosząc, iżby jego postanowienia były częścią umowy zawartej między powodami a (...) Ltd.). Pełnomocnik próbował wykazać legitymację czynną powodów podnosząc, iż zgodnie z owym jednym z punktów (...) po podpisaniu przez „Klienta” „Dokumentu Cesji”, w razie podpisania następnie przezeń „Pełnomocnictwa” „sprawa zostaje automatycznie przekazana Klientowi”. Nadto Pełnomocnik w żaden sposób nie wyjaśnił w jaki sposób owo „automatyczne przekazanie sprawy” miałyby wpływać na legitymację powodów do wystąpienia z niniejszym powództwem - sformułowanie to jest niejasne i zupełnie niezrozumiałym pozostaje charakter i skutki prawne „przekazania sprawy Klientowi”. W szczególności, tak poczynionego sformułowania nie sposób poczytać za twierdzenie, iżby np. podpisanie „Pełnomocnictwa” stanowiło warunek rozwiązujący (art. 89 k.c.) umowy cesji między powodami a (...) Ltd. czy iżby strony tej umowy postanowiły, iż późniejsze podpisanie „Pełnomocnictwa” skutkowało przelewem zwrotnym na powodów przenoszonej przez nich tą umową wierzytelności. Z treści repliki na odpowiedź na pozew nie wynika zaś bynajmniej choćby to, iżby pełnomocnictwa udzielone przez powodów 13-09-2016 r. były owym „Pełnomocnictwem”, o którym mowa w replice.

Wobec powyższego powództwa podlegały oddaleniu z uwagi na nieudowodnienie istnienia warunku rozwiązującego umowę cesji wierzytelności, stąd orzeczono jak w pkt I sentencji.

Ocena dopuszczalności i ewentualnej zasadności miarkowania odszkodowania nie wpłynęłaby na rozstrzygnięcie sprawy, była zatem bezcelowa.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2 wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. Orzeczenie o kosztach jest bowiem obligatoryjne w każdym orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie. Zgodnie zaś z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, w myśl której strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), powódka jako przegrywająca proces w całości jest obowiązana zwrócić pozwanej poniesione przez nią koszty procesu.

Na zasądzoną pozwanemu kwotę 917 zł od każdego z powodów, złożyła się kwota 900,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, której wysokość została ustalona na podstawie § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz kwota 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.”

Apelację od wyroku wnieśli powodowie zaskarżając go w całości i wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W apelacji podniesiono zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego tj. art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 227 kpc, art. 232 i 233 § 1 kpc w zw. z art. 227 kpc, art. 328 § 2 kpc jak również zarzuty naruszenia prawa materialnego tj. art. 509 kc i art. 511 kc. Powodowie wnieśli także w apelacji o dopuszczenie dowodu z dokumentu w postaci Warunków Umowy spółki (...) z siedzibą w H. obowiązujące w dacie zawarcia umowy powodów z tą spółką na okoliczność posiadania legitymacji czynnej w niniejszej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powodów nie zasługuje na uwzględnienie, a podniesione w niej zarzuty nie mogą skutkować zmianą bądź uchyleniem zaskarżonego wyroku. Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne zarówno dokonane przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne, jak również ocenę prawną tych ustaleń wskazane w pisemnych motywach orzeczenia.

Przede wszystkim zgodzić się należy z Sądem Rejonowym, że w toku sprawy strona pozwana wykazała dokumentem niezakwestionowanym przez powodów, że zawarli oni umowę cesji przysługujących jej wobec pozwanego roszczeń z podmiotem (...) z siedzibą w (...). Fakt ten w sposób stanowczy wynika z dokumentów cesji opatrzonej datą 21 czerwca 2016r. złożonych do akt na rozprawie w dniu 21 sierpnia 2017r. (k- 51 i 52).

W pełni również należy się zgodzić, że nie sposób bazując na niczym nie popartych twierdzeniach powodów uznać, że cesja ta w chwili obecnej jest nieważna, nieskuteczna czy też, że w następstwie jakichkolwiek czynności prawnych utraciła moc prawną. Bez wpływu na taką ocenę pozostają liczne dokumenty złożone przez obie strony procesu już na etapie postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że z treści dokumentu cesji nie wynika, by treść umowy, na którą powołują się powodowie, w tym w szczególności na art. 3 pkt. 5 Warunków Umowy, stanowiła jakąkolwiek integralną część umowy cesji. Brak jest w umowie cesji danych, które umożliwiłyby identyfikację i weryfikację jakichś innych porozumień stron wiążących się z samą umową cesji. Nie sposób przyjąć, jak tego domagają się skarżący, że wydruk komputerowy bliżej nieokreślonych „(...)Warunków Umowy”, nie zaopatrzonej w datę, podpisy stron, czy też inne oznaczenie stanowić będzie podstawę ustaleń w zakresie wygaśnięcia umowy cesji. Tym bardziej, że jak wynika z treści art. 8.5 w/w warunków „angielska wersja niniejszych warunków umowy będzie nadrzędna wobec wszelkich pozostałych wersji językowych”. By jakkolwiek dokument sporządzony w języku obcym mógł stanowić dowód w procesie, winien zostać złożony do akt wraz z tłumaczeniem przez tłumacza przysięgłego. Takiego tłumaczenia w aktach sprawy brak.

Nadto jak słusznie zwrócił uwagę Sąd Rejonowy zapis art. 3 pkt. 5 w/w umowy, na który powołują się powodowie, w tym w szczególności sformułowanie „sprawa zostaje automatycznie przekazana Klientowi” jest na tyle niejasny, jak i oderwany w swym znaczeniu od materii regulowanej w art. 3, że nie sposób uznać go za podstawę uznania, iż doszło w sprawie do zwrotnego przelewu roszczeń.

W konsekwencji zasadnie Sąd Rejonowy przyjął, że powodowie nie wykazali, by cesja roszczeń wygasła bądź nastąpiło jej powrotne przeniesienie i w konsekwencji nie wykazali również, że dysponują legitymacją do wytoczenia niniejszego powództwa.

Z powyższych względów nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji na mocy art. 385 kpc orzeczono o jej oddaleniu. O kosztach postępowania w instancji odwoławczej rozstrzygnięto mając na uwadze treść art. 98 kpc.